

men naar Statskassen kan udrede Udgiften, uden derfor at stille extraordinære Forbringelser til Skatteyderne, saa mærker den Enkelte det ikke, og hvad han faaer i Godtgjorelse, faaer han heelt og holdent. Hvor meget denne Godtgjorelse kan andrage, lader sig naturligviis ikke med nogen Nøiagtighed forudsige, og især ikke, saalænge man ikke har seet, hvorledes Loven vil blive. Men efter en løselig Beregning, jeg har kunnet anstille, gaaende ud fra den Sum, som er foreslaaet i Lovudkastet, vilde det blive mellem 3—4 Mtl., omtrent 3½ Mtl. pr. Tønde Hartkorn; det vilde altsaa ikke blive saa ganske Lidt, som de, der havde faaet Godtgjorelse, selv vilde komme til at udrede. Jeg troer nu, at, naar man vil følge den høitærede Indenrigsminister med Hensyn til den Bei, han er slaaet ind paa, angaaende Maaden at udrede Godtgjorelse paa, nemlig at lade Hartkornet refundere Statskassen dens Udlæg, maa man ogsaa, som Følge deraf, komme til at give større Godtgjorelse til dem, der have præsteret Ægter. Naar man vil en virkelig Fordeling af Byrden paa Hartkornet, maa man erstatte, hvad Ægterne ere værd, især naar de, som have præsteret Ægterne, selv skulle bidrage til deres Betaling, thi først paa denne Maade komme de til at staae lige med de øvrige Beboere. Det er det Væsentlige, jeg har at sige om Lovudkastet. Med Hensyn til den Classification, der er gjort i Ægterne, saa kan jeg ikke nægte, at det forekommer mig, at de saakaldte Rejseægter vilde blive ringest godtgjorte. Man regner en Rejseægt af 2 Miils Længde fra Mødestedet til Bestemmelsesstedet kun for en halv Dag, og den vil altsaa efter Udkastet være at godtgjøre med 3 Mtl. Men nu er det meget muligt, at Vedkommende har kjørt 2 Miil til Mødestedet, og naar man gaaer ud fra, at han har 2 Miil deraf til Bestemmelsesstedet og har 4 Miil at kjøre tilbage, kan han altsaa komme til at kjøre 8 Miil for 3 Mtl., hvortil han selv skal udrede en vis Deel. Det er efter min Anskuelse en for ringe Godtgjorelse. Jeg troer, at det vel kunde være rigtigt, naar man havde sat Rejseægter pr. Dag i Klasse med Kjøreegter. Jeg troer, at man derved nogenlunde havde truffet det Rette. Med Hensyn til Kjøreegter har man jo denne Gang foreslaaet at betale dem med det dobbelte

Beløb af det, som de bleve betalte med i 1853, og det forekommer mig, at det havde været retfærdigt at sætte Rejseægter til den samme Betaling. Med Hensyn til Kjøreegter skal jeg kun gjøre den Bemærkning, at, naar man regner Veien til Mødestedet paa den Maade, som her er foreslaaet, saa kan en Mand, for at kjøre 6 Miil, faae godtgjort ¼ Dag, altsaa faae 3 Mtl. for at have kjørt 6 Miil. Dette forekommer mig ogsaa at være en altfor ringe Betaling for en saadan Rejse, thi det kan ikke ganske sættes i Klasse med Uffavnet af Befordringen. Der maa dog billigtviis ved en saadan Rejse tages noget Hensyn til Slid paa Befordringen. Jeg skal endnu bemærke, med Hensyn til Godtgjorelsen for de saakaldte Kjøreegter, at naar man taler om Uffavnet af Befordringen, maa man naturligviis derved ikke blot forstaae Heste og Vogne, thi der skal jo følge en Mand med Befordringen, og jeg troer derfor, at 2 Rigsdaler for Uffavnet af Heste og Vogn og en Mand i et Døgn er en noget ringe Betaling, naar man seer hen til, at Vedkommende selv skal bidrage til denne Betaling. Det er altsaa min Mening, at vil Lovgivningsmagten fastholde den Betingelse, at Hartkornet skal refundere Statskassen sit Udlæg, maa man som Følge deraf ogsaa komme til at sætte Taxten noget høiere. Jeg skal især rigtig ikke paa dette Trin af Sagen udtale mig bestemt om, hvorledes dette burde være, thi jeg haaber, at det ærede Thing vil nebsætte et Udvalg til, imellem første og anden Behandling, at behandle denne Sag, og det vil da være dettes Sag at fremkomme med Forslag, saa Henseende.

N. Jensen: Ogsaa jeg maa hde de høitærede Minister min Tak, fordi han sa beredvilligt har forelagt dette Forslag, som ha allerede ved en tidligere Leilighed har gjort os opmærksom paa, at han i længere Tid havde haft under Overveielse. Der er imidlertid et Hovedpunkt i Lovforslaget, som allerede tidligere var Gjenstand for en Ordveksling imellem den høitærede Minister og mig, og som jeg nu naturligviis maa vende tilbage til. Det er Spørgsmaalet om, hvem der tilsidt skal betale den Erstatning, som her er Ta